

«ΔΙΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΕΙΣΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ»

Στό θέατρο Γ. Παππά

ΤΡΙΤΟ θέατρο μ' εναλλασσό-
μενο έργο — ύστερα από
τόν «Ακάδημο» και τόν «Αλ-
φα» — τό θέατρο Γιώργου Παπ-
πά, ανέβασε, μέ τόν θίασο Έ-
λεάννας Απέργη και Διονύση
Παγουλάτου, τό δραματικό έρ-
γο τού Σώμερσετ Μώμ, μέ τόν
τίτλο «Διά παρασχεθείσας ύπη-
ρεσίας» κατά μετάφραση Δημή-
τρη Γιαννουκάκη, μέ σκηνοθε-
σία Βίκτ. Παγουλάτου, σκηνικά
Τ. Καβαλιεράτου και μουσική
υπόκρουση Δανάης Εύαγγελ-
ίου.

ΣΤΟ ΕΡΓΟ τού αὐτό, ὅπως και
στά περισσότερά του, ὁ Μώμ κάνει
δύο παράλληλες τοποθετήσεις. Ἡ
μία ἀφορᾷ τὰ γεγονότα και τίς ἀν-
τιδράσεις τους μέσα στό σύνολο και
ἡ ἄλλη πάνω στό κάθε ἄτομο. Ἡ
πρώτη ἐπηρεασμένη ἀπό τό περι-
βαλλοντικό κλίμα, ἡ δεύτερη ἀπό τήν
υποκειμενική ιδιοσυστασία.

Ἀφετηρία του οἱ συνέπειες τού
πρώτου παγκόσμιου πολέμου στήν
μεταπολεμική ἐποχή πού ἀκολούθη-
σε. Ὅλοι ξεκίνησαν γιά ἕνα καλύ-
τερο κόσμο, ἐν ὀνόματι διαφόρων
ωραίων ιδανικῶν και μέ πολλούς ἡ-
ρωισμούς και αὐτοθυσίες ἤ μ' ἐγ-
καρτέρηση σέ σκληρές και ἀναπόφευ-
κτες καταστροφές. Ἀλλά τό τέλος
τού πολέμου στάθηκε ἀπογοητευτι-
κό γιά νικημένους και γιά νικητές.
Γκρέμισε τὰ ιδανικά, τὰ εἰδωλα, τίς
ἠθικές ἀρχές. Ἀντικατέστησε τήν
ἀνθρωπιά μέ ἀπανθρωπιά, μέ πανουρ-
γία, δόλο, ὠμότητα, ἀνηθικότητα.
Σκότωσε ἀνθρώπους, ἐρήμωσε πολι-
τείες, ἐφτείασε ἀναπήρους στό σώ-
μα και τήν ψυχή κι' ἀπλώσε τό δέ-
ος και τό ἀγχος και τήν ἀνασφάλ-
εια στους ἐναπομείναντες και ἰδι-
αίτερα στήν καινούργια γενιά. Ὅ-
λα τούτα τὰ δεινά στάθηκαν ὁ ἀπο-
λογισμός και οἱ εἰσπράξεις γιά τίς
«παρασχεθείσες ὑπηρεσίες».

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ τού έργου τού Μώμ
τ' ἀπαρτίζουν τὰ μέλη τῆς οἰκογε-
νείας Ἀρτσλεϋ κι' ἕνα φιλικό ζευ-
γάρι. Εἶναι ὁ γιός πού τυφλώθηκε
στόν πόλεμο, ἡ μεγάλη κόρη πού
σκοτώθηκε ὁ ἀρραβωνιαστικός της
και τελικά ὁ γεροντοκορισμός τήν
ὁδηγεῖ στήν τρέλλα, ἡ μεσαία πού
τσάκισε τὰ ιδανικά της κι' ἡ μικρό-
τερη πού προτιμᾷ ἀπ' ὅλα αὐτά τήν
ἐλευθερία τῆς περιπέτειας και τού
πεζοδρομίου. Εἶναι ἀκόμα ὁ πατέ-
ρας μέ χαρακτηριστική ἐξωπραγμα-
τική ἀδιαφορία, ἡ μητέρα, τύπος
καρτερικός, ὁ ἀδελφός της ὁ για-
τρός, πού προσπαθεῖ νά προσαρμο-
σθῇ στά ἐρείπια, ὁ ἄντρας τῆς με-
σαίς κόρης, κυνικός και ἀλκοολι-
κός, πού νοσταλγεῖ τό ἀντάριασμα
και τήν καταστροφή τού πολέμου κι'
ὁ Σιντάρ, ἕνας οἰκογενειακός φί-
λος, μέ μιᾷ ζηλότυπη σύζυγο, πού
ἐπυφελήθηκε και πλούτισε ἀπό τόν
πόλεμο κι' εἶναι σέ θέση μέ τὰ λε-
φτά του νά ἐξαγοράζῃ συνειδήσεις
και νά ρίχνῃ στό βούρκο πληγωμέ-
νες και ἀπελπισμένες ψυχές ὅπως ἡ
Λόις, ἡ μικρότερη κόρη τῆς οἰκογε-
νείας Ἀρτσλεϋ. Δέν ἔχει ὁμως καμ-
μιᾷ διάθεση μέ τὰ ἴδια τὰ λεφτά
του νά σώσῃ ἀπό τήν αὐτοκτονία
ἕνα τίμιο ἄνθρωπο, τόν Τόνυ, πού
εἴκοσι χρόνια ἀξιωματικός τῆς ἀε-
ροπορίας, πετάχθηκε στό δρόμο σάν
ἄχρηστος πιά και ἔπεσε ἔξω σέ μιᾷ
δουλειᾷ πού ἔβαλε μποδς δίνως ἐυ-
πείρια και δίνως δολιότητα. Θά τόν
βάλουν φυλακή γιά διακρίσεις λίρες
πού γρῶστάει και θά τού ἀφαιρέσουν
και τόν πολεμικό σταυρό, βραβεῖο
πού τοῦδωσε ἡ πατρίδα, ἀνήμπορη
ὥστόσο νά τόν σώσῃ ἀπό τόν στι-
γματισμό. Ὁ πᾶμπλουτος φίλος του
Σιντάρ θ' ἀρνηθῇ νά τοῦ δανείσῃ τό
μικρό αὐτὴ ποσὴ κι' ὁ Τόνυ, νά νά
περιθρουνήσῃ τήν ἀξιοπρέπειά του,
θ' αὐτοκτονήσῃ.

ΜΕ ΠΡΟΣΟΧΗ, ὅπως τό συνηθί-
ζει ὁ Μώμ, μελετημένο τό ἔργο στό
σύνολο και τὰ ἐπὶ μέρους, και μέ
ἀδίστακτο μαστίγιο κολασμοῦ και
καυστικής σάτιρας, παρακολουθεῖται
μέ ἐνδιαφέρον και δημιουργεῖ προεκ-
τάσεις σκέψεων στόν θεατή. Ἐφό-
σον μάλιστα τὰ γεγονότα πού θίγει
και οἱ συνέπειές τους ἐξακολουθοῦν
νά εἶναι στήν ἀμεση ἐπικαιρότητα.
Σαρκαστική ἡ τραγική εἰρωνεία πού
τήν υπογραμμίζει ὁ ἔξω τῆς πραγ-
ματικότητας πατέρας πού τὰ βλέ-
πει ὅλα «ωραία και καλά» ἐφόσον
στό ἀπογευματινὸ τσάι ἦρθαν ὅλα
τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του γεμά-
τα ὑγεία. Κι' ἄς εἶναι ὁ γιός του
τυφλός, κι' ἡ γυναίκα του ἐτοιμο-
θάνατη κι' ἔτοιμη νά περάσῃ τήν
πόρτα τῆς διαφθοράς ἡ μικρὴ κόρη,
ἐνῶ ἡ μεγάλη μπαίνει στό βασίλειο
τῆς παραφροσύνης.

ΑΞΙΟΙ ΕΠΑΙΝΩΝ ὅλοι οἱ συμβα-
λόντες στήν παράσταση αὐτή, τόσο
οἱ ἡθοποιοὶ ὅσο και ὅλοι οἱ ἄλλοι,
τόσο σάν σύνολο ὅσο και καθένας
στήν ἀρμοδιότητά του. Ἐκείνο ἰδιαί-
τερα πού χαρακτηρίζει τήν παράστα-
ση αὐτὴ εἶναι ἡ σωστὴ ἀπόδοση τῆς
βαθύτερης ψυχολογίας τῶν ἡρώων.
Ἡ καρτερία τῆς μητέρας και ἡ κα-
τανόησή της, μέ τήν Ἀθηνᾶ Μιχαη-
λίδου, ἡ ἀδυναμία τού πατέρα νά
νιώσῃ τήν πραγματικότητα μέ τόν
Διονύση Παγουλάτο. Κι' ἔπειτα τό
δράμα τῶν τριῶν θυγατέρων τους,
διαφορετικό γιά τήν καθεμιά. Μὲ τίς
ἐκρήξεις ἀγανάκτησης, ἀπόννηψης
και τελικά παραφροσύνης τῆς με-
γάλης, πού ἀποδόθηκαν πειστικά ἀ-
πό τήν Ἑλ. Ἀπέργη, μέ τήν ὑπο-
ταγή τῆς μεσαίας στό μοιραῖο ὅπως
ἀποδόθηκε ἀπό τήν Τόνια Καζιάνη,
και μέ τήν μικρότερη θυγατέρα πού
μέ χάση, ἀνησυχία και ἀποφασιστι-
κότητα τήν ἔδωσε ἡ Νέλλη Παπᾶ.
Δημιουργικός στόν τύπο τού ἀλκο-
ολικοῦ, κυνικοῦ ὁ Β. Μαυρομάτης,
πολύ καλά χαρακτηρισμένοι, μέ φυ-
σικότητα και ἀπλότητα, ὁ χρεωκο-
πημένος Τόνυ μέ τόν Δ. Κουκῆ, ὁ
ἀμοραλικὸς ἀριδίστας μέ τόν Α.
Κοτσίρη, ὁ φιλοσοφημένος στήν ἀνα-
πηρία του γιός μέ τόν Γ. Μπέλλο,
ὁ προσαρμοσμένος στήν πραγματικό-
τητα γιατρός μέ τόν Γ. Γιολδάση.
Πολύ καλὴ στόν τύπο τῆς ζηλότυ-
πης συζύγου ἡ Ἀγνή Βλάχου.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΞΑΣ